

ΔΟΛΙΩΤΙΚΑ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ
ΣΥΛΛΟΓΟ ΔΟΛΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΕΤΟΣ 13ο ♦ ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 51 ♦ ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1996
ΤΑΧ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΚΑΛΑΡΗ 52 ♦ 454 44 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Νίκος Θ. Υφαντής

ΤΟ ΧΡΕΟΣ

Αισθάνομαι την ανάγκη να ευχαριστήσω από καρδιάς όλους όσους ασχολήθηκαν με τη μορφή και το περιεχόμενο του βιβλίου μου που αναφέρεται στο Δολό, με τη στενότητα του όρου σ' έναν περιορισμένο χώρο, αλλά με ευρύτερους στόχους στον ακριτικό ελληνισμό, στους ακρίτες ηπειρώτες-Πωγωνήσιους και στους εκείθεν των συνόρων συνέλληνες.

Ειδικότερα να ευχαριστήσω τον Εκπολιτιστικό μας Σύλλογο, τους εξαιρετικούς φίλους και συναδέλφους Λάκη Παπαϊωάννου και Κώστα Αναστασίου, οι οποίοι με τόση θερμή αγκάλιασαν το πόνημά μου, τον Γιώργο Βρέλλη, τον Μιχάλη τον Κολουβάκη, αθεράπευτους λάτρεις του Δολού, τον Γιάννη Παπαϊωάννου (γράφει από την Άρτα), τον Γεροπλάτανιτη δάσκαλο Σωκράτη Οικονόμου, τον Χρ. Γ. Καρβούνη, που «πήρε απ' τη δική μας τη χαρά και την έκανε γραφή του», τον θαλερό γέροντα Λεων. Κουτσουμπίνα, τον Κώστα Μέξη, τον Γιάννη Μποντίνη και πολλούς άλλους που μου γράφουν και «στάζουν δάκρυα» τα γράμματά τους, αναπολώντας νοσταλγικά περασμένες εποχές στον γενέθλιο τόπο και επανερχόμενοι —έστω και νοερά— στα πατρικά χώματα για να επανενώσουν ψυχικά τον εαυτό τους με το «ριζιμίο λιθάρι».

Δεν θα επανέλθω να υπενθυμίζω όσα γράφω προλογικά στο βιβλίο (και στα δύο μέρη) γιατί καταντάει κουραστικό και κοινότοπο. Δεν μπορώ όμως να μην αναφερθώ στον μακαρίτη Δολιώτη δάσκαλο, στον πεθερό μου Τέλη Ζωϊδή, ο οποίος φεύγοντας για το παντοτινό ταξίδι, μας άφησε πλήθος χειρογράφων και στοιχείων, δικά του και του θείου του Χρηστάκη Ζωϊδή και να μην αποτίσω «φόρο τιμής» στη μνήμη τους, γιατί πολύ αγάπησαν τον τόπο τους και περισσότερα πρόσφεραν.

Γράφω και το εννοώ ότι, ανάλογα με τις δυνάμεις μου και με τα στοιχεία που είχα στη διάθεσή μου, επετέλεσα το «χρέος» μου απέναντι στο Δολό και τους Δολιώτες, με τους οποίους έζησα σχεδόν σαράντα χρό-

νια και πολύ τους αγάπησα, χωρίς σκοπιμότητες, υστερόβουλες σκέψεις ή άλλους λόγους. Το βιβλίο γράφτηκε περισσότερο με αγάπη, που θα πει με την καρδιά, και λιγότερο με το μυαλό, που κινείται στους δικούς του ρυθμούς και στους δικούς του νόμους.

Πιστεύω πως ό,τι βγαίνει από την καρδιά είναι πιο αληθινό και πιο γνήσιο. Μου δίνεται επιπλέον η ευκαιρία με αυτή μας την επικοινωνία, να αναφερθώ σε ένα γενικότερο θέμα, που πήρε κάποιες υπέρμετρες διαστάσεις «ως μη ώφειλε». Ας μου επιτρέψουν οι Δολιώτες να αναφερθώ εκτενέστερα, να αποσαφηνίσω ορισμένα πράγματα και να άρω κάποιες παρανοήσεις και παρεξηγήσεις, γιατί δεν είναι σωστό —για το καλό του χωριού— να έρπονται αμφιβολίες αναπάντητες και να δημιουργούν πικρίες και δυσανασχετήσεις.

Ασφαλώς δεν θα διαφεύγει κανενός πως όταν γράφεται ένα βιβλίο με κύριο σκοπό την τοποθέτηση των ιστορικών και άλλων γεγονότων μέσα στον χρόνο, όταν δηλαδή κάποιος ασχολείται με το παρελθόν, με την παράδοση, απαιτείται να μεσολαβεί ένα εύλογο χρονικό διάστημα για να ζυμωθούν, να αποστασιοποιηθούν και να αποκρυσταλλωθούν πρόσωπα και καταστάσεις και να δοθούν —όσο γίνεται— με νηφαλιότητα και αντικειμενικότητα.

Για το «τώρα, το «σύγχρονο» είναι θεμιτό να ασχοληθούν οι επερχόμενες γενιές. Στην εκδοθείσα εργασία τα ερεθίσματα υπάρχουν. Πνευματικοί άνθρωποι με ζήλο και αυταπάρνηση, με διάθεση προσφοράς, υπομονή και επιμονή χρειάζονται. Άνθρωποι που να εμφορούνται από άμετρη αγάπη για τον τόπο, να αναλώσουν χρόνο, να μοχθήσουν κάτω από το βάρος της ευθύνης, να αρθρώσουν τον δικό τους λόγο και να παρουσιάσουν τη φυσιογνωμία των χρόνων εκείνων που άφησαν πίσω τους πληγές και κενά δυσαναπλήρω-

➔ Συνέχεια στην 7η σελίδα

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ

ΚΑΙ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΑΥΤΗΣ

ΤΟΥ ΔΗΜ. ΠΟΤΣΗ

Αν, λέω, αν... βάφτιζε κάποιος την κοπέλα του και την έβγαζε Μακεδονία, τι θα γινόταν νομίζετε την ίδια στιγμή; Αμέσως θα είχε μεταβληθεί σε «Ντόνα» ή «Νία» ή και ενώ δεν ξέρω τι άλλο όνομα θα έπαιρνε, όπως και για πολλά άλλα ονόματα, που για να τα μάθεις πρέπει να προστρέξεις στο μάντη Κάλχα.

Έμεινα άφωνος προσωπικά, όταν σε κάποια συνάντηση με παλιούς φίλους και φίλες (με την καλή έννοια) που ζήσαμε χρόνια, παιδιά του Κάστρου των Γιαννίνων μου είπαν:

«Πρόσεξε Μήτσο τώρα που θάρ-

σουν η τάδε και η ταδε, έχουν αλλάξει τα ονόματά τους και μην αναφέρεις το παλιό τους όνομα που ήξερες».

Θεέ μου είπα, είναι δυνατόν; Υπάρχει τόση κουταμάρα και ανοησία, ονόματα τόσο ωραία και ελληνικότητα να αλλάζονται! Και όμως τ' άλλαξαν αυτό διαπίστωσα εκείνη την ημέρα.

Μου προκαλεί πάντοτε αηδία η γελοία ξενομανία με την μετατροπή των ελληνικών, παραδοσιακών και θρησκευτικών ονομάτων σε ξένες άσχετες καρικατούρες.

➔ Συνέχεια στη 3η σελίδα

«ΟΠΟΥ ΓΗΣ» ΔΟΛΙΩΤΕΣ

Πολλές φορές όταν κάνουμε δώρο ένα βιβλίο αναρωτιόμαστε αν θα αρέσει.

Στην περίπτωση όμως που αυτό το βιβλίο έχει τον τίτλο «ΤΟ ΔΟΛΟ ΣΤΟ ΠΩΓΩΝΙ», το ενδιαφέρον του αναγνώστη είναι σίγουρο και μαζί η έκπληξη όταν το βλέπει για πρώτη φορά.

Οι δύο τόμοι με την πλούσια ύλη από ιστορικά και λαογραφικά στοιχεία, το σπάνιο φωτογραφικό υλικό και η άψογη εμφάνιση είναι τα κύρια χαρακτηριστικά του.

Από τις κριτικές που ακούσαμε και διαβάσαμε, οι νέοι το μελέτησαν με μεγάλο ενδιαφέρον και οι μεγαλύτεροι συγκινήθηκαν από το ζωντάνεμα των αναμνήσεων.

Ένας από αυτούς είναι και ο

ταξιδεμένος Δολιώτης ΔΗΜ. ΒΑΣΣΗΣ στη Μεμβούρνη της Αυστραλίας. Σε επιστολή του αναφέρει την έκπληξη, τη χαρά και τη συγκίνηση που νοιώθει όταν το διαβάσει. Στέλνει τα θερμά του συγχαρητήρια στον συγγραφέα Νίκο Υφαντή και Πολιτιστικό Σύλλογο Δολιωτών Ιωαννίνων γι' αυτό το πολύτιμο έργο που μας χάρισαν.

Ντίνα Κουτσουμπίνα

ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΟΤΙ:

του ΔΗΜ. ΠΟΤΣΗ

Από το χωριανό Γιάννη Μποτίνη και τον εξαίρετο φίλο μου και πατριώτη Μιχάλη Κολυβάκη, έλαβα μερικές φράσεις-λέξεις για το Γλωσσάριό μου και τους ευχαριστώ πάρα πολύ. Απολάυστε το:

● **Μηλιούρα:** Μαύρη (η μαύρη εγώ, η κουρούνα εγώ).

● **Σιοποτούρα:** Χιονοθύελλα, (πολύ νερό και χιόνι).

● **Σουργούνι:** Περίγelo (έγινα σουργούνι στο χωριό).

● **Αλατοურγισμένος:** Ο άνθρωπος που χάνει τα νερά του.

● **Νάμα, ανάμα:** Το κρασί με το οποίο γίνεται το Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας.

● **Νιούτσικος:** Ο νεαρός στην ηλικία, το παλληκάρι.

● **Νεροσυρμή:** Το αυλάκι που σχηματίζει το νερό της καταρρακτώδους βροχής.

● **Νογάω:** Καταλαβαίνω, νιώθω.

● **Νοτίζω:** Υγραίνω κάποιο μέρος.

● **Νίθομαι:** Πλένομαι, (πλένω το πρόσωπο και τα χέρια).

● **Νταγκλαράς:** Ο ψηλόσωμος και άχαρος άνθρωπος.

● **Νταρές:** Το ντέφι. Κρουστό μουσικό όργανο.

● **Νταλαβέρι:** Εμπορική συναλλαγή, δόσοληψία, φασαρία.

● **Ντέρτι:** Καημός, ψυχικός πόνος, μεράκι, στενοχώρια, μαράζι.

● **Ντούρος:** Ο ίσιος, άκαμπτος, γερός, δυνατός.

Εδώ τελειώνουν των φίλων

μου τα γραφόμενα και συνεχίζω εγώ τα υπόλοιπα για να συμπληρωθεί η κανονική στήλη για την εφημερίδα τα «ΔΟΛΙΩΤΙΚΑ».

● **Χασομεράω:** Χάνω άδικα τον καιρό μου, καθυστερώ.

● **Χάβδα:** Κάθομαι με ανοιχτά τα πόδια.

● **Όστρια:** Ο νότιος άνεμος.

● **Ούτι:** Έγχωρο μουσικό όργανο.

● **Οφίκιο:** αξίωμα τίτλος.

● **Πρόποση:** Ευχή, λόγος χαιρετιστήριος με ποτήρι γεμάτο χέρι.

● **Πρόσκομα:** Εμπόδιο, κώλυμα.

● **Προσφαί:** Καθετί που τρώγεται με το ψωμί ως συμπλήρωμά του.

● **Σείζης:** Ο ιπποκόμος.

● **Σικλέτι:** Βάρος, στενοχώρια, μαρasmus.

● **Σελέμης:** Ο άνθρωπος που ζει σε βάρος των άλλων.

● **Σεφτές:** Η πρώτη είσπραξη της ημέρας.

● **Σιτζίμι:** Λεπτό και γερό σκoiνί.

● **Σιχτίρ:** Βρισιά (αί σιχτίρ απ' εδώ).

● **Σκέθρωςα:** Καμπούριασα, κύρτωσα.

● **Σκορδόπιστος:** Ο άπιστος εραστής, (την άφησε την κοπέλα και έφυγε ο σκορδόπιστος).

Και τελειώνω με τη λέξη **ΤΕΜΕΝΑΣ:** χαιρετισμός με βαθεία υπόκλιση και κάνω και εγώ το ίδιο για σας.

ΓΕΩΡΓΟΔΑΣΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΟΛΟΥ
Ονομαστική κατάσταση των μελών και αποδοχές
αυτών τα έτη 1992-1996

Επωνύμιο και όνομα	Ατομικές αποδοχές	Αναληφθέντα ποσά	Κρατήσεις υπέρ Συλλ. (40%)	Δωρηθέντα ποσά
1) Αναστασίου Αγγαία	12.000		4.800	7.200
2) Αναστασίου Ελευθερία	6.400		2.560	3.840
3) Βάσης Δημήτριος	9.900	5.940	3.960	
4) Βελόκας Χριστόφορος	8.800		3.520	5.280
5) Γιάνναρος Χριστόφορος	13.600	6.390	5.440	1.870
6) Γκόντζος Θεόδωρος	8.800		3.520	5.280
7) Γιάννου Λευκοθέα	4.700	2.940	1.760	
8) Γκιώκα Ανδρομάχη	5.200		2.080	3.120
9) Γιόργου Ειρήνη	6.800		2.720	4.080
10) Δημοπούλου Φανή	11.600	1.850	4.640	5.110
11) Διαμάντη Ελένη Ριζώφ	6.000	1.800	2.400	1.800
12) Γιαμαντούκος Νικόλαος	10.900	2.400	4.360	4.140
13) Εξάρχου Πηνελόπη	8.000	3.200	3.200	1.600
14) Ζωίδης Γεώργιος	7.200		2.880	4.320
15) Ζωίδης Ελευθέριος	4.800		1.920	2.880
16) Ζιάγκος Σπύρος	9.600		3.840	5.760
17) Ζωίδης Αφροδίτη	8.000		3.200	4.800
18) Ζήκας-Λιοντόπουλος	4.800		1.920	2.880
19) Ζέρβας Δημήτριος	10.000		4.000	6.000
20) Ηγουμενίδου Ευγενία	13.600	8.000	5.440	1.600
21) Θανόπουλος Νικόλαος	20.000		8.000	12.000
22) Θέμου Φωτεινή	4.000		1.600	2.400
23) Κολέφας Κωνσταντίνος	3.200		1.280	1.920
24) Κουτσουμπίνης Λεωνίδα	40.400	24.240	16.160	
25) Καρακίτσος Σπύρος	24.800	10.230	9.920	4.660
26) Κουβάτση Ευρίκλεια	4.000		1.600	2.400
27) Κούλα Λευκοθέα	28.400		11.360	17.040
28) Καρακίτσος Σπύρος	10.400	6.310	4.100	4.100
29) Αδελφοί Κουβαρά	5.200		2.080	3.120
30) Καρακίτσου Όλγα	30.600	18.080	12.240	2.880
31) Κουτσός Ευάγγελος	12.000		4.800	7.200
32) Λιόλιος Ιωάννης	15.200		6.080	9.120
33) Λώλης Παναγιώτης	25.200	15.120	10.080	
34) Λέκας Γεώργιος	8.800		3.520	5.280
35) Λατσούνα Αγαθή	16.400		6.560	9.840
36) Λατσούνας Κορνήλιος	7.600		3.040	4.560
37) Λατσούνα Όλγα	7.600	1.560	3.040	3.000
38) Μουστοπούλου Δημήτριος	8.400	2.880	3.360	2.160
39) Μαργαρίτης Χριστόφορος	29.200	17.450	11.680	
40) Μούστος Χριστόφορος	4.800		1.920	2.880
41) Μούστος Ελευθέριος	18.800		7.520	11.280
42) Μαρκαμπέλα Αναστασία	4.000		1.600	2.400
43) Μέξης Κων/νος	12.000		4.800	7.200
44) Μάρη Ευθυμία	9.200	4.180	3.680	1.340
45) Μιντζιλώνη Βασ.	16.000	2.400	6.400	7.200
46) Μπέτζιου Αγγαία	8.800		3.520	5.280
47) Μήτοκαρης Λουκάς	8.700		3.480	5.220
48) Μαλάμη Καλλιόπη	12.000	7.200	4.800	
49) Νάστος Γεώργιος	6.400		2.560	3.840
50) Νάστου Ουρανία	12.400		4.960	7.440
51) Νάστος Χρίστος	5.800		2.320	3.480
52) Ντόνη Μαγδαληνή	8.000	2.400	3.200	2.400
53) Νάτοικα Αδελφοί	7.200		2.880	4.320
54) Νερούτσου Αικατερίνη	5.600		2.240	3.360
55) Παππάς Παντελής	47.060	28.500	18.560	6.960
56) Πότση Χαρίκλεια	11.600		4.640	6.960
57) Πότση Χρυσούλα	2.000		800	1.200
58) Παγούνης Σπύρος	10.400		4.160	6.240
59) Παπαδημητρίου Ιωάννης	6.000		2.400	3.600
60) Ραμαντζά Ευτυχία	9.600		3.840	5.760
61) Ράπτης Χριστόφορος	8.400		3.360	5.040
62) Σεκελλάριος Δημήτριος	14.400		5.760	8.640
63) Στόλης Χριστόφορος	6.000		2.400	3.600
64) Στεφάνου Χαρίλαος	12.000	7.200	4.800	
65) Σιούλας Χρίστος	21.200	12.720	8.480	
66) Τσάμης Χριστόφορος	22.800		9.120	
67) Τζήμος Γεώργιος	14.400		5.760	
68) Τόμου Αφροδίτη	6.400		2.560	
69) Τζόβας Χρίστος	2.400		960	
70) Αγαθή Φούκου	17.600	2.550	7.040	
71) Φούκος Γεώργιος	35.600	5.400	14.240	
72) Χαίλης Ιωάννης	12.000		4.800	
		200.940	348.220	322.500
		871.660		670.720

ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ ΔΟΛΟΥ
του Σπύρου Παγούνη

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

7. **ΑΓΙΟΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ:** Αγιονομικό τοπωνύμιο. Σε απόσταση μιας ώρας κανονικής πεζοπορίας προς ανατολάς του χωριού από τις βραχώδεις κορυφές του Κουτσόκρανου σχεδόν σε κάθε γραμμή από το χωριό είναι χτισμένο το εξωκλήσι του Αγίου Χριστόφορου, πολιούχου και προστάτη του χωριού, που στέκεται εκεί φυλάκας και φρουρός του. Ιστορικά στοιχεία, τότε χτιστήκε το εκκλησάκι γιατί ο Άγιος Χριστόφορος είναι προστάτης του καλλιερήσιμες όχι μεγάλης εκτάσεως.

11. **Αητόρραχη, πτηνώσιμο τοπωνύμιο.** Περιοχή αρκετά μεγάλης εκτάσεως που αρχίζει από τη ράχη των αμπελιών και συνεχίζεται προς νότο ως το Βρωμονέρι, ανατολικά της περιοχής, η τοποθεσία Κορδάς και δυτικά η περιοχή Μασιούρη όλες δασώδεις.

12. **Αλασιότι:** Μικρή επίπεδη έκταση της περιοχής Γκουγκουρέτσου (βλέπε λέξη) στο χείλος της χαράδρας Κουβαρά στο σημείο καθόδου στο γυαλό όπου επάνω σε πλάκες ή ίσιες ριζωτές πέτρες οι πιστοί έβαζαν αλάτι να γλείφουν τα κοπάδια τους που θα πήγαιναν για πότισμα στο ποτάμι. Το ίδιο τοπωνύμιο έχει και περιοχή στα παρακάτω που εξυμνηρετούσε τον ίδιο σκοπό.

13. **Αλώνια (τα Αλώνια)** περιοχή γύρω από το χωριό όπου βρίσκονται οι αχυροκαλύβες και τα αλώνια κάθε γειτονιάς. Τέτοια αλώνια είναι: α) στο ΒΔ άκρο του χωριού, β) στο ΝΑ και στο ΝΔ άκρο του χωριού, γ) στο Α άκρο του χωριού και δ) στο Α και ΒΑ άκρο του χωριού.

8. **Αδοργιές.** Έκταση καλλιερήσιμη 65-70 στρέμματα στους πρόποδες του Κουτσόκρανου. Πλούσιο ψωμοτόπι όταν καλλιεργούνταν. Τώρα είναι βοσκότοπος και για την εξυπηρέτηση της κτηνοτροφίας έγινε τελευταία με κρατική δαπάνη η 4η Λούτσα (ομβροδέκτης των παλαιών).

9. **Αγία Μαρίνα (η).** Η παλαιά θέση της Τουρκοκαλύβας (βλέπε λέξη) όπου η Αρχόντω Κουβαρά έχτισε το 1927 το εικόνισμα της Αγίας Μαρίας κι έτσι άλλαξε το τοπωνύμιο.

10. **Αη Μαρτίνης (ο)** περιοχή με καλλιερήσιμες όχι μεγάλης εκτάσεως.

11. **Αητόρραχη, πτηνώσιμο τοπωνύμιο.** Περιοχή αρκετά μεγάλης εκτάσεως που αρχίζει από τη ράχη των αμπελιών και συνεχίζεται προς νότο ως το Βρωμονέρι, ανατολικά της περιοχής, η τοποθεσία Κορδάς και δυτικά η περιοχή Μασιούρη όλες δασώδεις.

12. **Αλασιότι:** Μικρή επίπεδη έκταση της περιοχής Γκουγκουρέτσου (βλέπε λέξη) στο χείλος της χαράδρας Κουβαρά στο σημείο καθόδου στο γυαλό όπου επάνω σε πλάκες ή ίσιες ριζωτές πέτρες οι πιστοί έβαζαν αλάτι να γλείφουν τα κοπάδια τους που θα πήγαιναν για πότισμα στο ποτάμι. Το ίδιο τοπωνύμιο έχει και περιοχή στα παρακάτω που εξυμνηρετούσε τον ίδιο σκοπό.

13. **Αλώνια (τα Αλώνια)** περιοχή γύρω από το χωριό όπου βρίσκονται οι αχυροκαλύβες και τα αλώνια κάθε γειτονιάς. Τέτοια αλώνια είναι: α) στο ΒΔ άκρο του χωριού, β) στο ΝΑ και στο ΝΔ άκρο του χωριού, γ) στο Α άκρο του χωριού και δ) στο Α και ΒΑ άκρο του χωριού.

(Συνεχίζεται στο επόμενο)

Για το ηπειρώτικο μοιρολόι

Στο προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας, είδα τα γραφόμενα συνεργάτη μας για το ηπειρώτικο συνήθειο, το γλέντι ν' αρχίζει πάντοτε με μοιρολόι, ανάμα και στις πιο χαρούμενες περιπτώσεις! Για το συνήθειο αυτό, συμπληρωματικά, έχω να προσθέσω τα κάτωθι: Παλαιότερα, το συνήθειο αυτό ήταν πανελλήνιο. Στην πατρίδα μου τη Σκύρο, και σε άλλα μέρη εξακολουθεί να υπάρχει ως τα σήμερα. Το συνήθειο αυτό, που τώρα μας φαίνεται περίεργο, έχει την εξήγησή του. Ο Έλληνας, χιλιπονημένος και συναισθηματικός, έχει πολύ δυνατούς δεσμούς με όλο τον κύκλο των συγγενών και των φίλων του. Το γλέντι είναι η ώρα που η πικραμένη ψυχή του χαίρεται. (Γι' αυτό το γλέντι το λένε και χαρά). Στην εντυχιμένη λοιπόν τούτη στιγμή της ζωής του, θα ήθελε να παρακάθονται στην πανηγυρική τάβλη του κι όλα εκείνα τα αγαπημένα του πρόσωπα που λείπουν, να χαρούν κι αυτά μαζί του. Αυτοί όμως λείπουν, η μακριά στη «μαύρη» ξενιτιά, ή στο ταξίδι του αγύριστου. Μη μπορώντας λοιπόν να κάμει τίποτ' άλλο, τους φέρνει κοντά του με μια ευλαβική θύμηση: τον πρώτο οργανικό σκοπό, ή το τραγούδι που αρχίζει το γλέντι, τον αφιερώνει σ' αυτούς. Κι αυτό θα είναι πάντοτε ένα μοιρολόι. Ένα τέτοιο συνήθειο δεν υπάρχει σε καμία άλλη χώρα της Ευρώπης και φανερώνει μια από τις πιο λεπτές και πιο αισθαντικές πτυχές της ελληνικής ψυχής.

Βασίλης Περεσιδής

(Απόσπασμα από το βιβλίο μου: «Το εθνικό μας τραγούδι» - Μελέτη εθνικής αυτογνωσίας. Τόμος Α')

Βραβεύτηκε πάλι
ο Γιώργος Κ. Μπακόλας

Ξεχωριστή η παρουσία του 28χρονου Γιαννιώτη σκηνοθέτη **Γιώργου Μπακόλα** στο Φεστιβάλ Δράμας κινηματογραφικών ταινιών μικρού μήκους.

Η ταινία του «**Ζάνα και Ζίνα**» απέσπασε το Α Βραβείο σπουδαστικής ταινίας με υπόθεση.

Πρόκειται για την πτυχιική του ταινία, αφού ύστερα από το πτυχίο σκηνοθεσίας θεάτρου που πήρε στην Βουλγαρία, συνεχίζει και τελειώνει τις διδακτορικές σπουδές στην σκηνοθεσία κινηματογράφου.

Ο ίδιος θα μας πει, ότι ήταν το πρώτο φεστιβάλ που συμμετείχε στην Ελλάδα, ενώ έχει αποσπάσει και άλλα βραβεία σε φεστιβάλ του εξωτερικού.

Η υπόθεση της βραβευμένης ταινίας στο Φεστιβάλ Δράμας — είναι ένα ερωτικό τρίγωνο και ασχολείται με το θέμα της ανειλικρίνειας που οδηγεί σε συγκρούσεις.

«Είναι μια κατάσταση που ζούμε στα Βαλκάνια.

Ένας ξένος φοιτητής γνωρίζει δυο κορίτσια για ένα απόγευμα και μετά φεύγει...» σημειώνει ο σκηνοθέτης...

Ερωτ.: Το βραβείο τι σημαίνει αλλά και τι προοπτικές δίνει.

ΚΑΙ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΑΥΤΗΣ

Συνέχεια από την 1η σελίδα

Τι διαμαρτυρούμαστε μετά με πορείες και με διάφορους άλλους λόγους για τη Μακεδονία μας; Αφού όλα σχεδόν τα ελληνικά ονόματα τα έχουμε πετάξει προ πολλού και από παντού.

Όλες οι νέες γυναίκες και εδώ που τα λέμε (και μερικοί νέοι άνδρες) όλοι τους έχουν αλλάξει τα ονόματά τους. Επίσης στα εκατό καταστήματα, τα ονόματα έχουν ξένες επιγραφές, και μερικά και με ξένα γράμματα, τρομάζοντας να τα διαβάσεις. Αθανάτη Ελλάδα! Το αυθεντικό και γνήσιο ελληνικό λεξιλόγιο, πανέμορφο, πολυχόμο, γεμάτο πολιτισμό και ιστορικό πλούτο, το ανταλλάσαμε όπως-όπως με τα ξένα υποπροϊόντα και μετά μας κακοφαίνεται γιατί οι ξένοι δεν μας σέβονται και δεν τιμούν την πατρίδα μας.

Καυχόμαστε σαν Έλληνες και Ελληνίδες γιατί πήγαμε στη Ρώμη, στο Παρίσι, στο Λονδίνο ή δεν ξέρω που αλλού, αλλά κανένας μας δεν

Απάντ.: Δεν πρέπει να υπερεκτιμούμε ούτε να υποτιμούμε τις βραβεύσεις γιατί η σκηνοθεσία μιας ταινίας είναι ένα δημιούργημα.

Ο κινηματογράφος όμως είναι ακριβό είδος, ειδικά για ένα νέο σκηνοθέτη.

Στην Ευρώπη οι ταινίες σκηνοθετούνται με την συμμετοχή του κράτους και είναι πολλοί εκείνοι που χτυπούν τις πόρτες της Ευρώπης...

Στην Ελλάδα όμως είναι διαφορετική η πραγματικότητα... Πιστεύω ότι υπάρχουν οι προοπτικές, αλλά είμαι και ρεαλιστής... Το βραβείο σίγουρα θα με βοηθήσει...

Ο Γιώργος Μπακόλας συνεργάστηκε με τον σκηνοθέτη Παντελή Βούλαρη στην ταινία «ΑΚΡΟΠΟΛ» ως βοηθός σκηνοθέτη αλλά και με τον σκηνοθέτη Σωτήρη Γκορίτσα στη νέα του ταινία.

Αυτό το διάστημα ο Γιώργος Μπακόλας σκηνοθετεί νέα ταινία μικρού μήκους με την συμπαράσταση του Ελληνικού Κέντρου Κινηματογράφου.

Η ταινία του «**Ζάνα και Ζίνα**» αναμένεται να προβληθεί στα Γιάννινα από την Κινηματογραφική Λέσχη.

Γνώρισε τις ομορφίες και τα ιστορικά μνημεία της πατρίδας μας.

Τραγουδούσαμε παλιά το «Μακεδονία εξακουστή του Αλεξάνδρου χώρα» και η καρδιά μας σκατούσε. Χρόνια τώρα δεν ακούγονται τέτοια άσματα, παρά μόνον τα ξενόφερτα γαβ-γαβ και τα ουρλαχτά με τους τινιάνιους χορούς.

Δεν είναι ντροπή, αλλά χαρά, περηφάνια και τιμή μεγάλη να λέγεται Αλέξανδρος και όχι «Αλέξ» ή Αλεξάνδρα και όχι «Σάντρα» ή Αλίσσα-λιάν και όχι «Ντόλυ» ή Παρλασκηνή και όχι «Βιβή». Τιτα θέλουν τα ονόματα Μακεδονία, Αλέξανδρος, Φίλιππος οι Έλληνες, (έτσι σκέφτηκαν κάποτε άλλοι) τα πήραν και τα αξιοποίησαν αυτοί.

Για μας ήταν άχρηστα. Άδικο έχουν. Γιατί μας κακοφαίνεται; Ταλαιπωροί Νεοέλληνες! Ποιος θα μπορούσε επιτέλους κάποτε, από τον πολιτισμό που έφυγε απ' την χώρα μας να τον φέρει πάλι εδώ;

Μερικά χρόνια πριν...

Σπύρος Παγούνης, Απόστολος Πανταζής, Ντίνα Παγούνη-Διαμαντοπούλου, Αλεξάνδρα Τέντα-Μέγα, Σερραφείμ-Ιφιγένεια Φράγκου

Ανοιχτή επιστολή

Λάβαμε και δημοσιεύουμε την επιστολή της Όλγας Τοπάλη. Τα υπόλοιπα στοιχεία που αναφέρονται στην αίτησή της (καταγγελία-απόφαση), βρίσκονται κατατεθειμένα στην εφημερίδα μας, για ενημέρωση κάθε ενδιαφερομένου.

Προς τον Εκπολιτιστικό Σύλλογο Δολού, Ενταύθα

ΑΝΟΙΧΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΧΩΡΙΑΝΟΥΣ

Σας παρακαλώ να δημοσιεύσετε την καταγγελία που έγινε εις βάρος μου, επειδή τοποθέτησα στη στέγη του σπιτιού μου γαλλικά κεραμίδια, να δημοσιεύσετε ακόμη την απόφαση της Πολεοδομίας και τέλος το δικό μου έγγραφο προς την Κοινότητα Δολού, ώστε να επιληφθεί το ζήτημα, το οποίο δεν απασχολεί μόνο εμένα αλλά όλους τους χωριανούς.

Ευχαριστώ
Όλγα Τοπάλη
Ιωάννινα 25-9-1996

ΠΡΟΣ την Κοινότητα Δολού
Εις Δολό

ΑΙΤΗΣΗ

Όλγας χήρας Σταύρου Τοπάλη, το γένος Κωνσταντίνου Καρακίτσου, κατοίκου Ιωαννίνων, Μεγάλου Αλεξάνδρου 88. Ιωάννινα 8-9-1996

Σας είναι γνωστόν, ότι το καλοκαίρι του 1992, που επισκεύασα την στέγη της οικίας μου, τοποθέτησα επί των λαμαρινών αυτής κεραμίδια ευρωπαϊκού τύπου.

Την ίδια εποχή συνέπεσε ίσως (;), ο γείτονάς μου Χριστόφορος Μούστος να μου ζητήσει, να του αναγνωρίσω, ότι ο μεταξύ της οικίας μου και της οικίας του τοίχος αποτελεί μεσοτοιχία των οικιών μας και να του επιτρέψω εν συνεχεία να στηρίξει επί αυτού την στέγη της οικίας του. Την απαίτησή του αυτή απέρριψα κατηγορηματικά, γιατί ο εν λόγω τοίχος είναι αποκλειστικά και μόνον δικός μου και όταν η υπόθεση οδηγήθηκε στο Δικαστήριο, τούτο με εδικαίωσε απόλυτα.

Έτσι ο προαναφερόμενος, προδώς για να μου δημιουργήσει πρόβλημα με την Πολεοδομία, κατήγγειλε σ' αυτήν την δημιουργία κεραμοσκεπής στην οικία μου, με αποτέλεσμα να μου επιβάλλει αυτή πρόστιμο και διαρκώς να μου επιβάλλεται, ως πρόστιμο, ένα ποσόν προσαυξημένο, κατ' έτος, κατά 10%. Και ταύτα επειδή, ως καλώς γνωρίζετε, το χωριό μας έχει χαρακτηριστεί ως οικισμός «ιδιαίτερου φυσικού κάλλους», με αποτέλεσμα, πέραν των άλλων

απαγορεύσεων, να απαγορεύεται και η δημιουργία κεραμοσκεπών.

Πλην όμως υπεραρκετοί ιδιοκτήτες οικιών στο χωριό μας, ως σας είναι γνωστόν, έχουν κατασκευάσει επί των οικιών τους κεραμοσκεπές και έχουν προβεί και σε άλλες επεμβάσεις επί αυτών, που συνιστούν πολεοδομικές παραβάσεις και ευρίσκονται σε αντίθεση με την ισχύουσα Νομοθεσία περί οικισμών «ιδιαίτερου φυσικού κάλλους», όσοι δε επισκευάζουν μέχρι σήμερα τις στέγες των οικιών τους, όλοι ανεξαιρέτως, τοποθετούν επί αυτών κεραμίδια ή λαμαρίνες, προσέτι δε και ο ίδιος ο καταγγέλτας εμένα στην Πολεοδομία, όταν μερμινούσε για την συντήρηση και επιδιόρθωση οικιών συγχωριανών μας, προέβαινε σε σχετικές παραβάσεις.

Επειδή λοιπόν ευρισκόμθα όλοι μας, ως συγχωριανοί, εμπρός από μια τέτοια κατάσταση, σχετικά με πολεοδομικά ζητήματα, και ακόμη περισσότερο εγώ που μου επιβλήθηκε πρόστιμο και διαρκώς θα μου επιβάλλονται κυρώσεις, μετά από την αχαρήτηστη ενέργεια του προαναφερομένου συγχωριανού μας, σας παρακαλώ και σας προσκαλώ, όπως, ως Πρόεδρος της Κοινότητας και Κοινοτικό Συμβούλιο, ενεργήσετε, ώστε να ευρεθεί λύση επί του προβλήματος τούτου και να επιτρέπεται η δημιουργία κεραμοσκεπών και λαμαρινοσκεπών, που τόση ανάγκη τις έχουμε όλοι μας.

Διαφορετικά είμαι υποχρεωμένη μετά την εξέλιξη, που έχουν πάρει τα πράγματα και τις πολύ σοβαρές για μένα επιπτώσεις, να προβώ σε καταγγελία, τόσο στην Πολεοδομία Ιωαννίνων, όσο και στο αρμόδιο Υπουργείο, για τις εν λόγω πολεοδομικές παραβάσεις που επικρατούν στο χωριό μας και να είσθε βέβαιοι, ότι είμαι αποφασισμένη και θα καταγγείλω αυτά τα γεγονότα, με τις οποιεσδήποτε συνέπειες για όλους μας, γιατί δεν είναι ούτε πρόπον, ούτε λογικό, ούτε ανθρώπινο, να υφίσταται τις συνέπειες του Νόμου μόνον εγώ από ένα χωριό ολόκληρο, επειδή βρέθηκε και μου δημιουργήσε πρόβλημα ο προαναφερόμενος, όταν σχεδόν όλοι επί των οικιών μας έχουμε προβεί σε σχετικές πολεοδομικές παραβάσεις.

Μετά ταύτα θα πρέπει να λάβετε σοβαρότατα υπ' όψιν σας την παρούσα αίτησή μου και να προβείτε στις απαραίτητες ενέργειες, ώστε να λυθεί ένα τόσο σοβαρό για όλους μας θέμα και να αποφευχθούν οι όποιες δυσμενείς συνέπειες.

Μετά τιμής
Όλγα Τοπάλη

Στη μνήμη της μάνας μας ΧΑΡΙΚΛΕΙΑΣ ΠΟΤΣΗ

Μάνα εσύ που έκοβες τα ξύλα μες τα δάση
ολονυχτίς ξεκίναγες και πάντοτε μονάχη,
σκληρά πάντοτε δούλευες όλα σου τα χωράδια
και με τα ζώα τα πολλά, περπάτησες λαγκάδια.
Τότε, μικρά θυμούμαστε τα κόπια πούχες κάνει,
ακούραστη πάντα δούλευες, κανένας δεν σε φτάνει.
Την πείνα μας χορταίναμε με γάλα στο σαγάνι,
με το κουρκουτί, τραχανά και μ' ένα κόμπο λάδι.
Μα ήρθαν χρόνια δίσεκτα, χρόνια καταραμένα
σκορπίσαμε σαν τα πουλιά φεύγοντας για τα ξένα
μα πάλι ο Θεός μας ένωσε και ήρθαμε κοντά σου
κι άρχισες μάνα απ' αρχή να κτίζεις τη φωλιά σου.
Μάνα στη θύμησή σου ορθώνονται όλα τα περασμένα
πολλά ποτάμια οι κόποι σου, χρόνια σκληρά, μα κι ευτυχισμένα.

Πάντα μας συμβούλευες ως την στερνή σου μέρα
ποτέ να μην μαλώνουμε, να ζούμε αγαπημένα.
Και τον Σεπτέμβρη στις δώδεκα, εδώ και δύο χρόνια
έκλεισες τα ματάκια σου και πήγες στα ουράνια.
Λάλησε η καμπάνα λυπητερά για το χαμό σου μάνα
γλυκιά μας όμορφη πνοή σε χάσαμε για πάντα.
Κι ήρθαν όλοι οι χωριανοί κι οι φιλενάδες σου όλες
σε ντύσαν σε στολίσανε σαν κάποτε νυφούλα
θυμήθηκαν και κλάψανε όλες της ζωής τις μπόρες
και σε ξεπροβόδισαν, με μπόλικο λουλούδια.
Τώρα που αναπαύτηκες κοιμήσου, κι εμείς ας κλαίμε,
το χώμα σου νάναι σαν πουτίπουλο και στο Θεό θα λέμε
συγχώρεσε τη Μάνα μας τώρα πούρθε κοντά ΣΟΥ
και οι προσευχές μας πάντοτε στο Άγιο τ' όνομά ΤΟΥ.
ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΟΥ

Το γκρεμισμένο σχολείο

Σαν παίρνω τον κατήφορο, στο νου μου τριγυρίζουν
δάσκαλοι και παλιό σχολειό, πολλά που μου θυμίζουν.
Πηγαίναμε όλα τα παιδιά με γέλια αγαπημένα
με τα βιβλία στα σακουλάκια μας τα καλογραφμένα.

Και δεν φοβόμασταν ποτέ το κρύο και τα χιόνια
κι αν έβρεχε ή χιόνιζε κρύβαμε το σκαουλί
και πάνω απ' το κεφάλι μας βάζαμε το κατσούλι.

Την προσευχή μας κάναμε αθώα χωρίς άγχη
και η εικόνα μας μπροστά, οι τρεις μας ιεράρχοι
ήταν της πίστης σύμβολο και του σχολειού η χάρη
και στο σχολειό γλεντούσαμε τριάντα του Γενάρη.

Και γύρω γύρω στο σχολειό τα κάρδα κρεμασμένα
που ήτανε ζωγραφιστοί οι ήρωες του είκοσι ένα.
Ο δάσκαλος μας μάθαινε όλη την ιστορία
όπου μας ελευθέρωσαν απ' την Τουρκοκρατία.

Τις εξετάσεις κάναμε, διαλόγους και σιακάδες
κι ερχόταν, μας καμάρωναν μανάδες και γιαγιάδες
κι απ' το σχολειό μας βγήκανε μηχανικοί, δασκάλοι
εργάτες και καθηγητές κι ότι θέλεις άλλοι.

Αυτά είχε το παλιό σχολειό, που τό 'χουμε χαμένο
πρέπει να το θυμούμαστε κι ας είναι γκρεμισμένο.

Ευτυχία Καραντζή

Σκέψεις - Σχόλια

ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΔΟΛΟ-ΔΟΛΙΩΤΗ

Το σύστημα SELF SERVICE που εφαρμόζει ο Φόρης, κατορθώνει μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα να εξυπηρετήσει θαυμάσια πολύ μεγάλο αριθμό επισκεπτών.

Ευχόμαστε στο Φόρη του χρόνου, αφού πρώτα τον βοηθήσει ο καιρός, να μας προσφέρει και πάλι κάτι καινούργιο.

Το σύστημα SELF SERVICE που εφαρμόζει ο Φόρης, κατορθώνει μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα να εξυπηρετήσει θαυμάσια πολύ μεγάλο αριθμό επισκεπτών.

Εργα χερών των κατοίκων, δούλεμένα με ενιασθήσια και τραγουδιμένα με αγάπη, αλλά και πόνο. Κεντήματα και στολές, γεωργικά εργαλεία, οικιακά σκεύη, ξυλόγλυπτα, στολίσια, σε ένα σύνολο που δίνουν την ενιαία πολιτιστική ταυτότητα του χώρου Πωγωνίου-Δερόπολης, για μια ενημέρωση του επισκέπτη που φθάνει στην άκρη αυτή της Ελλάδας και αγγίζει τα πολιτιστικά σύνορα του Ελληνισμού.

Εργα χερών των κατοίκων, δούλεμένα με ενιασθήσια και τραγουδιμένα με αγάπη, αλλά και πόνο. Κεντήματα και στολές, γεωργικά εργαλεία, οικιακά σκεύη, ξυλόγλυπτα, στολίσια, σε ένα σύνολο που δίνουν την ενιαία πολιτιστική ταυτότητα του χώρου Πωγωνίου-Δερόπολης, για μια ενημέρωση του επισκέπτη που φθάνει στην άκρη αυτή της Ελλάδας και αγγίζει τα πολιτιστικά σύνορα του Ελληνισμού.

Ένα νέο προσκυντήρι στο χαγιάτι της εκκλησίας, προσφορά των αδελφών Μπετάνων.

Αργότερα το υλικό περιήλθε στην Κοινότητα Πωγωνιάς και στεγάστηκε σε παλιό οικία. Η Κοινότητα πα-

φών Μπέττιου, στη μνήμη της μητέρας τους, κατασκευασμένο από τον Γιώργο Ντόντη, κοσμήει την εκκλησία μας.

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ ΣΤΑ ΑΕΙ ΚΑΙ ΤΕΙ

Αρκετά καλό και το φετινό ποσοστό επιτυχόντων στα ΑΕΙ και ΤΕΙ από τους απόφοιτους νέους μας, αν λάβει κανείς υπόψη του το μικρό ποσοστό συμμετοχής τους. Πέτυχαν λοιπόν:

1ο. Στη Γεωπονική Σχολή Αθηνών ο Παπακώστας Χάρης και

2ο. Στο ΤΕΙ Ζωικής Παραγωγής Θεσσαλονίκης ο Πορόκης Νίκος συγγράμουμε και τους ευχόμαστε πάντα επιτυχίες στη ζωή τους.

Συγγράμουμε επίσης την Αικατερίνη Ζωϊδή για τον διορισμό της στη Νομαρχία Πατρών.

Η Κατερίνα πέρασε με επιτυχία τις εξετάσεις για τις προσλήψεις στο Δημόσιο και λόγω του ότι δεν υπήρχαν κενές θέσεις στο Νομό μας, διορίστηκε στην Πάτρα.

Της ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία στην καινούργια της δουλειά.

ΕΝΑ ΑΚΟΜΗ ΣΠΙΤΙ ΟΡΘΙΟ

Ένα ακόμη σπίτι σόθηκε από την κατασκευή.

Πρόκειται για το σπίτι του Κωνσταντή, δίπλα στην πλατεία του χωριού. Η αγάπη του ιδιοκτήτη Γιάννη Κονιάρα, τόσο για το πατρικό σπίτι, όσο και γενικότερα για το χωριό, τον έκανε να πραγματοποιήσει το όνειρό του.

Έτσι άρχισε τις πρώτες εργασίες. Άλλωστε τη στέγη, διαμόρφωσε το γύρω χώρο και όλα τώρα δείχνουν πως γι' αυτό το σπίτι κάποιος ενδιαφέρεται.

Εμείς λοιπόν όρθιο ένα ακόμη σπίτι.

ΤΟ ΔΟΛΙΩΤΙΚΟ ΤΡΑΠΕΖΙ

Ο ξαφνικός θάνατος του Γιώργου Ζήγα την ημέρα που η κοινότητα είχε προγραμματίσει το Δολιωτικό τραπέζι, ήταν η αιτία μεταφοράς της ημέρας της εκδήλωσης και φυσικά χωρίς τη συμμετοχή οργάνων και ξένων επισκεπτών.

Έτσι συγκεντρωθήκαμε όλοι οι χωριανοί, γάματε το νόστιμο παραδοσιακό πιάτο του Σταύρου Παράσχου ήμασε και μπόλικο γαρίφαλο, προσφορά της Κοινότητας και περάσαμε ευχάριστα τη βραδιά μας.

Ας ελπίσουμε του χρόνου ο Πρόεδρος μας να επιτύχει αυτό που φέτος οι συνθήκες δεν του επέτρεψαν. Ένα τρανυρέγο γλέντι.

ΣΥΝΑΓΛΙΑ ΘΑΝΑΣΗ ΠΟΛΥΚΑΝΔΡΙΠΗ

Ελάττωσε οι εκδηλώσεις φέτος το καλοκαίρι. Εκτός του καθιερωμένου τραπέζιού, που λόγω του γνωστού γεγονότος δεν έγινε όπως είχε προγραμματιστεί, μόνο ο Φόρη Κωσταράς, εφάρβατο το χωριό μας με τη συναγλία της λαϊκής ορχήστρας του Θεόδωρου Πολυκανδριώτη. Αν και τον επρόδωσαν οι καιρικές συνθήκες, ιδιαίτερα την πρώτη μέρα, εν τούτοις μπόρεσε να συγκεντρώσει μεγάλο αριθμό επισκεπτών.

Παρ' όλα αυτά όμως ο κόσμος διασάωσε με την πλούσια λαϊκή ορχήστρα και τα ρεμπέτικα τραγούδια του «Δολιωλού».

Περάσαμε δυο ευχάριστες βραδιές με πλούσια μουσική, φαγητά και μεζέδες.

Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Πραγματοποιήθηκε στο χωριό η ετήσια Γενική Συνέλευση των μελών του Αγροτικού Συλλόγου μας.

Το πρόγραμμα περιελάμβανε: Λογοδοσία του απερχόμενου Διοικητικού Συμβουλίου και εκλογές για ανάδειξη νέου Δ.Σ.

Ο πρόεδρος του απερχόμενου Δ.Σ. Λεωνίδας Κουτσουμπίνης εξέθεσε τα πεπραγμένα, ανέλυσε τα οικονομικά και ζήτησε την ψήφισή τους, που έγινε ομόφωνα δεκτή.

Στις προτάσεις που ακολούθησαν συζητήθηκε και η διάθεση του συλλόγου 600.000 δρχ., από τα 1.000.000 δρχ. που υπάρχουν στο ταμείο, μαζί με 200.000 δρχ., προσφορά του Συλλόγου Ιωαννίνων και της εκκλησιαστικής επιτροπής, για τοποθέτηση κεραίας στην Πωγωνιά ώστε να μπορούμε και μεις να συνδεθούμε με δυο μεγάλα κανάλια (ΜΕΓΑ και ΑΝΤΕΝΑ) που μέχρι σήμερα δεν είχαμε εικόνα.

Η απόφαση αυτή ήταν ομόφωνα (μειοψήφισε ένας). Έτσι το νέο Δ.Σ. δεσμεύτηκε για την υλοποίηση της απόφασης.

Το νέο Δ.Σ. που προέκυψε είναι: Λεωνίδας Κουτσουμπίνης, Γεώργιος Νάστος, Ιωάννης Φωτόπουλος, Τάκης Τζόβας, Χριστόφορος Μαργαρίτης, Δάσκαλς Βαγγέλης και Ζήκος Κούρος.

ΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΠΛΗΓΝΙΟΥ-ΔΕΡΟΠΟΛΗΣ

Ο Φιλεκαπιδευτικός-Λαογραφικός Πολιτιστικός Σύλλογος Πωγωνιάς «Η ΠΡΟΟΔΟΣ» πραγματοποίησε τον Αύγουστο τα εγκαίνια του Νέου της Λαογραφικού Μουσείου, στο παλιό στρατιωτικό φυλάκιο Πωγωνιάς.

Η συλλογή του λαογραφικού υλι-

Πότε θα τελειώσει αυτή η ιστορία με το κατ' ευφημισμό περιστύλιο;

Από τον συγχωριανό μας οραματιστή και πρωτεργάτη ανέγερσης περιστυλίου γύρω από το κοινοτικό κατάστημα, κ. Χριστόφορο Μούστο, λίγες μέρες προ της εκτύπωσης του τεύχους Ιουνίου των «Δολιωτικών», λάβαμε μια μακροσκελή επιστολή που δεν προλάβαμε να δημοσιεύσουμε.

Προσφάτως, με ημερ. 14-9-96 λάβαμε φωτοτυπία της ίδιας επιστολής με πρόσθετες χειρόγραφες σημειώσεις. Επιπροσθέτως ζητά ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τα κείμενα που γράφθηκαν στα τεύχη των Δολιωτικών αρ. 36 και 48. Θέλει να του αποσταλούν φωτοτυπίες του γραφικού χαρακτήρα και τα ονόματα των αποστολέων. Υπενθυμίζουμε ότι ενυπόγραφες επιστολές που εγκρίνονται και δημοσιεύονται με την υπογραφή του αποστολέα δεν διανέμονται σε τρίτους. Όλα τα ανυπόγραφα άρθρα και σχόλια γράφονται από την συντακτική επιτροπή η οποία φέρει και την ευθύνη.

Επειδή στην επιστολή επαναλαμβάνονται τα γνωστά φληναφήματα γύρω από το κορεσμένο θέμα του περιστυλίου θεωρήσαμε σκόπιμο να απαντήσουμε στα παρακάτω σημεία της επιστολής του.

Στην πρώτη παράγραφο της επιστολής του αναφέρει: «...Η κατασκευή του (περιστυλίου) συνετέλεσε προσφάτως μέσα σε λίγες μέρες βάσει αδείας». Ας μας επιτραπεί να πληροφορήσουμε ότι το **υπόστεγο** που ύψωσε ανεξάρτητα με την άδεια που έχει, είναι μια ημιτελής άμορφη μάζα από μπετόν δίχως την σχεδιασμένη σκέπη επικίνδυνη για όσους θα ανέβαιναν στην οροφή.

Ποιος ξέρει πότε θα συμπληρωθεί και πως.

Αναφέρεται επίσης ότι αιτία της καθυστέρησης της οικοδομής του περιστυλίου (;) οφείλεται «...σε μια μικρή ομάδα (4-5) ατόμων από τα Γιάννενα που θέλουν να διευθύνουν το χωριό (δλ. Κοινότητα) και την εκκλησία...».

Δυσκολευόμαστε να εννοήσουμε τη λογική του κ. Μούστου. Τον παρακαλούμε να κατανομάσει τα άτομα και τις δραστηριότητές τους που αποβλέ-

πουν στη νομή της διοίκησης του χωριού και της εκκλησίας. Αν εννοεί τα μέλη του Εκπολιτιστικού Συλλόγου πλανάται οικτρώς. Εν αντιθέσει με την ήδη παρόνομη και αυτοδιαλυθείσα «Αδελφότητα» των Αθηνών που επιμένει παρατύπως να αντιπροσωπεύει, ας ρίξει μια ματιά στα κατορθώματα του Συλλόγου Ιωαννίνων και την προσφορά τους στο χωριό. Τις συνεστιάσεις, την έκδοση βιβλίου της ιστορίας του χωριού, τα Δολιωτικά και την συμμετοχή σε δαπάνες για έργα υποδομής στο χωριό. Η Αδελφότητα τι έπραξε εδώ και 8 χρόνια; τι πράττει και τι προσφέρει;

Το μόνο που κατόρθωσε είναι ένας επιπόλαιος και πείσμονας αγώνας να κατασκευασθεί ένα δήθεν περιστύλιο με ξένα χρήματα για να υποστηριχθεί και διατηρηθεί το Κοινοτικό Κατάστημα που ήδη έχει ανακαινισθεί. Η ιστορία αυτή συνεχίζεται εδώ και 4 χρόνια και ακόμα βρίσκεται στο αρχικό στάδιο κατασκευής και αμφισβητούμενο νομικό πλαίσιο.

Επιπροσθέτως υπενθυμίζουμε στον κ. Μούστο ότι ο διαθέτης της δωρεάς των δύο εκατομμυρίων και φίλος του χωριού βλέποντας την αδράνεια και καθυστέρηση, με επιστολή του προς την Αδελφότητα την 21-1-93 παρακαλούσε την Αδελφότητα, όπως το συντομότερο δυνατό το υπόλοιπο των εναπομεινώντων χρημάτων διαβιβασθεί **πάραιτα** στο εκκλησιαστικό Συμβούλιο». Τι απαντάτε κ. αντιπρόσωπε της Αδελφότητας; Διατί δεν καταθέσατε **πάραιτα** τα χρήματα;

Γράφετε επίσης ότι «...θα ακολουθήσουν οι υπόλοιπες εργασίες εξωραϊστικού χαρακτήρος εντός των διαθεσίμων χρημάτων εκ της δωρεάς...». Μπορείτε να μας γνωστοποιήσετε πόσα είναι τα εναπομεινάντα χρήματα και τι είδους εξωραϊστικά έργα θα γίνουν;

Γράφετε επίσης «...το προς Β. περιστύλιο κατ' ανάγκη θα μείνει για το απώτερο μέλλον όταν ευρεθεί το αναγκαίο ποσό...».

Τι λογική είναι αυτή; Αναλάβατε να υψώσετε παραδοσιακό περιστύλιο έναντι 1,5 εκατ. δρχ. και κτίζετε ένα υπόστεγο από μπετόν παρατέμποντας την

συμπλήρωση του έργου που σχεδιάσατε σύμφωνα με το κονδύλιο που διαθέτατε και αφήνεται σε άλλους δωρητές στο απώτερο μέλλον; Ποιοί είναι οι δωρητές που ονειρεύεστε; Ποιός θα τολμήσει να κατασκευάσει πρόσθετη οικοδομή που θα εφάπτεται σε κτίριο ξένης ιδιοκτησίας; Τι είδους σχεδιασμό, μελέτη και κοστολόγηση έκανε η Αδελφότητα; Τα μέλη του συμβουλίου είδαν και ενέκριναν τα σχέδια και την δαπάνη; Τι απόφαση έλαβαν; Μήπως κατ' ιδίαν κάνατε ότι θέλατε τα χρήματα που δεν κατάθεσε η Αδελφότητα στο Εκκλησιαστικό Συμβούλιο; Επίσης αναφέρει στην επιστολή του ότι «...το περιστύλιο είναι πολλαπλά χρήσιμο διότι **αντιστηρίζει** τους ετοιμόρροπους τοίχους... κτλ...».

Πρώτον, οι τοίχοι δεν είναι καθόλου ετοιμόρροποι και δεύτερο προτρέπουμε τον κ. Μούστο να μελετήσει με προσοχή την σχετική πραγματογνωμοσύνη του πολιτικού μηχανικού κ. Δημ. Πουλακάκη που δημοσιεύουμε σε άλλη στήλη για να ενημερωθεί το πόσο ωφέλιμο είναι στο κτίριο το υπόστεγο που θεμελιώσε. Και ο ίδιος ως πολιτικός μηχανικός μπορεί μήπως με δική του επιστημονική θεώρηση να διαψεύσει τα γραφόμενα; Θα περιμένουμε την απάντηση των αρμοδίων φορέων στους οποίους απεστάλη η έκθεση.

Αναφέρεται ο κ. Μούστος στην απόφαση του Ειρηνοδικείου Δελβινακίου για την λήψη ασφαλιστικών μέτρων και γράφει ότι «...έγιναν κωλυσιεργίες που έπεσαν στο κενό ως αστήρικτες και αδικαιολόγητες...». Δεν έχουμε το δικαίωμα να κρίνουμε τις αποφάσεις των δικαστηρίων. Η απόφαση αρ. 40 της 30-11-95 ελήφθη κατ' αντιμωλία των δίδων που απέρριψε την αίτηση της Κοινότητας βασιζόμενη στην δήλωση των μαρτύρων της εκκλησιαστικής επιτροπής ότι η εκκλησία εισέπρατε ενοίκιο του χώρου. Στην πραγματικότητα εκκλησία και κοινότητα είναι ένα και το αυτό στα χωριά και συνεργάζονται. Η εκκλησία αν κάποτε επικαρπούτο το ασήμαντο ενοίκιο του καφενείου, αυτό ήταν μια παραχώρηση υποστήριξης από τους ενορίτες. Εξ άλλου η ιδιοκτησία του χώρου που

της ανήκει δεν της παρέχει δικαίωμα να κτίζει **προσθήκη επαφή** σε κτίριο που δεν της ανήκει. Κατά την αντίληψη της Πολιτοδομίας Ιωαννίνων, που σ' αυτήν η Πολιτοδομία Ιωαννίνων δόνασε την άδεια οικοδομής του περιστυλίου αυτού έργου.

Ως προς το πρακτικό της 13ης Σεπτεμβρίου 1992 που επικαλείται, πράγματι το πρακτικό καταλήγει «Παράλληλα από τον συμβουλευτικό κάποιο ειδικό αρχιτέκτονα, θα αρχίσουν οι εργασίες κατασκευής του περιστυλίου το οποίο δε θα αλλοιώνει τον παραδοσιακό χαρακτήρα του κτιρίου».

Μετά από αυτή την απόφαση η κοινότητα, η εκκλησιαστική επιτροπή και ο πολιτιστικός σύλλογος συμβουλευτήθηκαν από τον αρχιτέκτονα και μηχανικούς και πήραν αρνητικές απαντήσεις.

Εκτός του ότι αλλοιώνει τον παραδοσιακό χαρακτήρα του κτιρίου και του γύρω χώρου, η περίπτωση σεισμού θα λειτουργήσει ως κρύος με κίνδυνος κατάρρευσης του κτιρίου και όχι στήριξης (σχετ. έγγραφο Πουλακάκη).

Είναι τόσα πολλά τα τρωτάκια στην οικοδομή του περιστυλίου που απαιτεί αρκετό χώρο το οποίο δυστυχώς η εφημερίδα μας δεν διαθέτει.

Περιοριζόμαστε σ' αυτά τα ολίγα. Το κακό δυστυχώς είναι προς ικανοποίηση κάποιου κρυφού πάθους. Το μόνο ευχόμενα στον κ. Μούστο είναι να εξεύρει τους πόρους που χρειάζονται και να συμπληρώσει το ταχύτερο το όνειρό του τροποποιώντας κατά το παραδοσιακό τρόπο τα σχέδια. Ποτέ δεν είναι αργά. Ας σεβασθούν οι επιθυμίες των Δολιωτών, επιθυμούμε αντιπαράθεση σε τίποτε.

Φθάνουν πια αυτά με το περιστύλιο. Αρκετά ταλαιπωρούμε τους συγχωριανούς μας, πληγές του χωριού μας είναι ένα και το αυτό στα χωριά και συνεργάζονται. Η εκκλησία αν κάποτε επικαρπούτο το ασήμαντο ενοίκιο του καφενείου, αυτό ήταν μια παραχώρηση υποστήριξης από τους ενορίτες. Εξ άλλου η ιδιοκτησία του χώρου που

Τελεία και παύλα λοιπόν.

ΔΟΛΙΩΤΙΚΑ

9 Αυγούστου 1996

Προς τον Εκπολιτιστικό Σύλλογο

Δολιού Ιωαννίνων

Κ. Μούστο

Αγαπητοί μου συγχωριανοί,

Σας ευχαριστώ για την αποστολή του βιβλίου «Το Δολό στο Παγώνι» που σ' αυτήν η Πολιτοδομία Ιωαννίνων δόνασε την άδεια οικοδομής του περιστυλίου αυτού έργου.

Παρακαλώ διαβάστε στον κ. Υφαντή τόσο τα θερμά μου συγχαρητήρια όσο και την ευγνωμοσύνη μου ως Δολιώτης για τη θαυμασία προσπάθειά του να συγκεντρώσει τόσα στοιχεία από την ιστορία του χωριού μας. Καίτοι γρηγοράς Δολιώτης, προσέφερε στο χωριό μας ένα έργο που θα μείνει αθάνατο για τις επόμενες γενιές και που πιστεύω δεν κατάφερε να προσφέρει ένας Δολιώτης.

Με τους πλέον εγκάρδιους χαιρετισμούς

ΗΛΙΑΣ ΜΠΕΤΖΙΟΣ

19-9-96

Αγαπητέ «Δολιωτικά»,

Υστερα από αρκετά χρόνια επιστολή μου έφτασε το Δολό μαζί με την καυχήν μου.

Τα συναισθήματα ανάμεικτα:

Ήθελα να κλάκω από συγκίνηση γιατί έλειπαν λατρεμένα, αγαπημένα πρόσωπα: ο πατέρας - η γιαγιά - ο παπ-

πός - επειδή το σπίτι ήταν έρημο, χορηγούμενο. Ήθελα να γελάσω γιατί ξαναβρέθηκα στον αγαπημένο τόπο, και οι αναμνήσεις πέρασαν σαν κινηματογραφική ταινία από μπροστά μου.

Οι μέρες πέρασαν ονειρεμένα. Απολάμβανα την ανατολή του ήλιου, άκουγα τους κτύπους των κουνουνιών των αλόγων, περπάτησα το μονοπάτι της πανέμορφης χαράδρας, απόλαυσα το απέραντο πράσινο ακούγοντας τα πουλιά στο «Τσουμπάρι» και το βράδυ αισθανόμουν την απέραντη σιωπή.

Το πιο ευχάριστο ήταν όταν άκουγα τον γιο μου να λέει: «Μαμά πόσο μ' αρέσει το Δολό». Θέλω μ' αυτή την επιστολή να ευχαριστήσω τον Γιώργο Ντόντη για ό,τι έχει δημιουργήσει στο χωριό για όλη την προσφορά του.

Τον Χριστόφορο Κωσταρά για τον συγχωρό για το θαυμαστό συγκρότημα που δημιούργησε την Άννα και τα κορίτσια της για τη διατήρηση του καφενείου, που όλοι εμείς έχουμε πολλά βιώματα στο χώρο αυτό, και γενικά όλους ανεξαίρετους που ζουν και φροντίζουν το χωριό για να πηγαίνουμε εμείς το καλοκαίρι και να το απολαμβάνουμε.

Του χρόνου πάλι, να μας περιμέ-

νετε.

Επιστολές

Αγαπητέ κύριε Υφαντή,

Με το γράμμα μου αυτό έρχομαι να σας ευχαριστήσω δια την αποστολή των 2 τόμων της ιστορίας «Το Δολό στο Παγώνι». Φυλλομέτρησα τους 2 τόμους, διότι για να τους διαβάσω σωστά θα πάρει αρκετό καιρό, και έχω μαζί με το γράμμα μου αυτό να σας συγχαρώ για το όλο έργο σας.

Τι κόπος, τι μεράκι, τι ξενύχτι χρειάστηκαν να γραφτούν αυτά όλα και να συναρμολογηθούν. Κάνετε το μεγαλύτερο δώρο στο Δολό. Έργο αθάνατο, μακάρι εις όλα τα χωριά της Ηπείρου να υπήρχε από ένας μόνο Υφαντής, να γράφαμε την ιστορία του κάθε χωριού. Τότε άλλη θα ήταν η Ηπειρός μας.

Και πάλι σας ευχαριστώ για το πολύτιμο δώρο σας.

Με αγάπη και εκτίμηση

Χρυσόστομος Λαμπρίδης

30-6-96

Αγαπητά «Δολιωτικά»

Στη σελίδα 163 του βιβλίου «Το Δολό στο Παγώνι», διάβασα σχετικά «με τον Ρουμάνο Μ. Νικόλιτς, που τοιχογράφησε τους τοίχους στον οντά του Γ. Λατσούνια».

Επειδή το παραπάνω όνομα μου έφερε κάποιες παιδικές αναμνήσεις, επιτρέψτε μου να σας απασχολήσω μ' αυτές.

Τότε, που είχε έλθει στο Δολό ο Νικόλιτς (Μιλτιάδης το όνομά του), ζωγράφος-αγοράζοντας, ήμουν μαθητής, ακόμη, στο Δημοτικό Σχολείο του χωριού μας. Είχα ακούσει πως καταγόταν από τη Σεβρία. Ήταν ανάπηρος από το αριστερό χέρι, στο οποίο μόλις μπο-

ρούσε να στηρίξει έναν ξύλινο χάρακα. Ακουμπούσε σ' αυτόν το δεξί χέρι, με το οποίο ζωγράφιζε. Τον είχε φέρει στο χωριό το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο, για να ανακαινίσει το Τέμπλο της Εκκλησίας, που είχε μαυρίσει από τον καπνό των κερίων.

Η εικόνα του Χριστού στο Τέμπλο, αυτή που είναι και σήμερα με το χρυσό στεφάνι, είναι έργο του Νικόλιτς. Μεγάλα παιδιά τότε, ο Σαρίκος, εγώ και άλλα, πηγαίναμε και παρακολουθούσαμε τον αγιογράφο, τόσο στην Εκκλησία, όσο και στο δωμάτιο που έμενε, στο σπίτι του Γιώργου Τζήμου, κάτω από την Εκκλησία. Τον θαυμάζαμε, που, αν και μ' ένα χέρι μπορούσε και ζωγράφιζε άνετα και παρουσιάζε όμορφες εικόνες και παραστάσεις.

Εδώ, όμως, πρέπει να παρουσιάσω και να καυτηριάσω μια παρανομία που είχε γίνει τότε.

Κάποιο χέρι, είτε γερό, είτε ανάπηρο, σαν του Νικόλιτς, «ουκ οίδα, ο Θεός οίδεν», πήρε και οικειοποιήθηκε μια εξαιρετική εικόνα του Χριστού, που ήταν ζωγραφισμένη σε μουσαμά, στερεωμένη πάνω στην κορνίζα και στη θέση αυτής ζωγραφίας ο Νικόλιτς, την ήδη υπάρχουσα. Ήταν η εικόνα αυτή, έργο εξαιρετικό, μ' ένα ωραιότατο πρόσωπο όλο χάρη και ζωντάνια, με βάθος (φόντο), χρώματος θαλασσί, που όταν την έβλεπε κάποιος, ένιωθε πως θα μιλούσε.

Από την ημέρα, που ο ιδιότυπος αυτός ζωγράφος, ο Μ. Νικόλιτς (συν τοις άλλοις και εκτιμητής καλλιτέχνης), ανέλαβε να ανακαινίσει την τόσο ζωντανή εικόνα του Χριστού στο Τέμπλο, το αριστοτέχνημα αυτό της Εκκλησίας του Δολού, εξηφανίσθη και δεν ξαναφάνηκε. Εύχομαι ο φιλόδοξος Θεός να συγχωρήσει και να εξαιλήσει την παράνομη πράξη αυτού που την είχε κάνει.

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς και αγάπη

Ιωάννης Παπαϊωάννου

Άγιος Δημήτριος, Άρτα

«ΔΟΛΙΩΤΙΚΑ»

Όργανο του Εκπολιτιστικού Συλλόγου Δολού Ιωαννίνων

Καλάρι 52

Τηλέφωνο 32.564

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Χρήστος Τζόβας

Ιωάννης Μποντίνης

Δημήτριος Πότσος

Κώστας Μέξης

Βραβορίτου Αγγή

Παπακώστα Ελένη

Φωτόπουλος Ελευθέριος

Χειρόγραφα που δημοσιεύονται ή όχι, δεν επιστρέφονται.

Οι ενυπόγραφες συνεργασίες εκφράζουν τις απόψεις εκείνων που υπογράφουν.

Επιστολές

Αγαπητέ κύριε Υφαντή,

Με το γράμμα μου αυτό έρχομαι να σας ευχαριστήσω δια την αποστολή των 2 τόμων της ιστορίας «Το Δολό στο Παγώνι». Φυλλομέτρησα τους 2 τόμους, διότι για να τους διαβάσω σωστά θα πάρει αρκετό καιρό, και έχω μαζί με το γράμμα μου αυτό να σας συγχαρώ για το όλο έργο σας.

Τι κόπος, τι μεράκι, τι ξενύχτι χρειάστηκαν να γραφτούν αυτά όλα και να συναρμολογηθούν. Κάνετε το μεγαλύτερο δώρο στο Δολό. Έργο αθάνατο, μακάρι εις όλα τα χωριά της Ηπείρου να υπήρχε από ένας μόνο Υφαντής, να γράφαμε την ιστορία του κάθε χωριού. Τότε άλλη θα ήταν η Ηπειρός μας.

Και πάλι σας ευχαριστώ για το πολύτιμο δώρο σας.

Με αγάπη και εκτίμηση

Χρυσόστομος Λαμπρίδης

30-6-96

Αγαπητά «Δολιωτικά»

Στη σελίδα 163 του βιβλίου «Το Δολό στο Παγώνι», διάβασα σχετικά «με τον Ρουμάνο Μ. Νικόλιτς, που τοιχογράφησε τους τοίχους στον οντά του Γ. Λατσούνια».

Επειδή το παραπάνω όνομα μου έφερε κάποιες παιδικές αναμνήσεις, επιτρέψτε μου να σας απασχολήσω μ' αυτές.

Τότε, που είχε έλθει στο Δολό ο Νικόλιτς (Μιλτιάδης το όνομά του), ζωγράφος-αγοράζοντας, ήμουν μαθητής, ακόμη, στο Δημοτικό Σχολείο του χωριού μας. Είχα ακούσει πως καταγόταν από τη Σεβρία. Ήταν ανάπηρος από το αριστερό χέρι, στο οποίο μόλις μπο-

ρούσε να στηρίξει έναν ξύλινο χάρακα. Ακουμπούσε σ' αυτόν το δεξί χέρι, με το οποίο ζωγράφιζε. Τον είχε φέρει στο χωριό το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο, για να ανακαινίσει το Τέμπλο της Εκκλησίας, που είχε μαυρίσει από τον καπνό των κερίων.

Η εικόνα του Χριστού στο Τέμπλο, αυτή που είναι και σήμερα με το χρυσό στεφάνι, είναι έργο του Νικόλιτς. Μεγάλα παιδιά τότε, ο Σαρίκος, εγώ και άλλα, πηγαίναμε και παρακολουθούσαμε τον αγιογράφο, τόσο στην Εκκλησία, όσο και στο δωμάτιο που έμενε, στο σπίτι του Γιώργου Τζήμου, κάτω από την Εκκλησία. Τον θαυμάζαμε, που, αν και μ' ένα χέρι μπορούσε και ζωγράφιζε άνετα και παρουσιάζε όμορφες εικόνες και παραστάσεις.

Εδώ, όμως, πρέπει να παρουσιάσω και να καυτηριάσω μια παρανομία που είχε γίνει τότε.

Κάποιο χέρι, είτε γερό, είτε ανάπηρο, σαν του Νικόλιτς, «ουκ οίδα, ο Θεός οίδεν», πήρε και οικειοποιήθηκε μια εξαιρετική εικόνα του Χριστού, που ήταν ζωγραφισμένη σε μουσαμά, στερεωμένη πάνω στην κορνίζα και στη θέση αυτής ζωγραφίας ο Νικόλιτς, την ήδη υπάρχουσα. Ήταν η εικόνα αυτή, έργο εξαιρετικό, μ' ένα ωραιότατο πρόσωπο όλο χάρη και ζωντάνια, με βάθος (φόντο), χρώματος θαλασσί, που όταν την έβλεπε κάποιος, ένιωθε πως θα μιλούσε.

Από την ημέρα, που ο ιδιότυπος αυτός ζωγράφος, ο Μ. Νικόλιτς (συν τοις άλλοις και εκτιμητής καλλιτέχνης), ανέλαβε να ανακαινίσει την τόσο ζωντανή εικόνα του Χριστού στο Τέμπλο, το αριστοτέχνημα αυτό της Εκκλησίας του Δολού, εξηφανίσθη και δεν ξαναφάνηκε. Εύχομαι ο φιλόδοξος Θεός να συγχωρήσει και να εξαιλήσει την παράνομη πράξη αυτού που την είχε κάνει.

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς και αγάπη

Ιωάννης Παπαϊωάννου

Άγιος Δημήτριος, Άρτα

«ΔΟΛΙΩΤΙΚΑ»

Όργανο του Εκπολιτιστικού Συλλόγου Δολού Ιωαννίνων

Καλάρι 52

Τηλέφωνο 32.564

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Χρήστος Τζόβας

Ιωάννης Μποντίνης

Δημήτριος Πότσος

Κώστας Μέξης

Βραβορίτου Αγγή

Παπακώστα Ελένη

Φωτόπουλος Ελευθέριος

Χειρόγραφα που δημοσιεύονται ή όχι, δεν επιστρέφονται.

Οι ενυπόγραφες συνεργασίες εκφράζουν τις απόψεις εκείνων που υπογράφουν.

ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Δρχ.

1. Νάτσικας Βασίλειος 10.000

2. Ζωΐδη Χρυσάνθη 10.000

3. Λέκκας Γεώργιος 5.000

4. Λιόλιος Ιωάννης 10.000

5. Παγούνης Σπύρος 20.000

6. Ζωΐδης Γεώργιος 5.000

7. Εξάρχου Πηνελόπη 10.000

8. Ράπη Ανθούλα 10.000

9. Λατσούνια Όλγα 5.000

10. Παπακώστα Ελένη 5.000

11. Λατσούνια Χρήστος 15.000

12. Μέξη Λίτσα 5.000

13. Πότσος Γεώργιος 10.000

14. Λιόλιος Ιωάννης 10.000

15. Λευκοθέα 5.000

16. Ηγουμένης Ευγενία (από ενοίκια) 2.000

17. Γουρδούκη Τούλα 5.000

• Νάτσικας Βασίλειος 2.000

• Ζωΐδη Χρυσάνθη 2.000

• Παγούνης Σπύρος 4.000

• Κόκοτας Παναγιώτης 3.000

• Διαμαντόπουλος Ιωάν. 3.000

• Κολέφας Κωνσταντίνος 10.000

• Φούκης Κωνσταντίνος 10.000

• Μουστοπούλου Λευκοθέα 2.000

• Κούρος Φώτιος 10.000

• Παγούνη-Κουνούμπα Μ. 3.000

• Παγούνης Ευάγγελος 3.000

• Κολέφας Αθανάσιος 5.000

• Κολέφα Ευριδίχη 5.000

• Τσάμης Χριστόφορος 5.000

• Σωγόπουλος Ιωάννης 3.000

• Ζωΐδης Ελευθέριος 5.000

Πληροφορηθείς τώρα τελευταία ότι στο Δολό Ιωαννίνων συντελείται μία ασυμβίβαστη επέμβαση στο κέντρο του διατηρητέου οικισμού και μάλιστα στο κτίριο του Κοινοτικού καταστήματος, δράττομαι της ευκαιρίας να διαπιστώσω τα παρακάτω:

α) Έχει εκδοθεί αρμοδίως η υπ' αριθ. 727/93 άδεια κατασκευής «περιστυλίου» στο εν λόγω κοινοτικό κτίριο.

β) Ενώ η άδεια ομιλεί περί «περιστυλίου» η μελέτη του σχετικού φακέλλου αναφέρεται στην κατασκευή δύο υποστέγων ανεξαρτήτων στις δύο μόνο πλευρές του κτιρίου το οποίο σημειωτέον είναι πανταχόθεν ελεύθερο.

Επομένως εκ των προτέρων η ως άνω άδεια είναι παράτυπη.

Αλλά εν προκειμένω και πέθαναν τούτων ως πολιτικός μηχανικός ερευνών και το ουσιαστικό μέρος της στατικής και αντισεισμικής επαρκείας του κτιρίου με την εν λόγω προσθήκη του «περιστυλίου» διαπιστώνω τα παρακάτω:

1) Αδυναμία συνεργασίας όσον αφορά στην αντισεισμική συμπεριφορά υπάρχοντος λιθοκτιστού κτίσματος με προσθήκη εν επαφή νέας κατασκευής με φέροντα οργανισμό από οπλισμένο σκυρόδεμα.

2) Η αδυναμία αυτή επιβαρύνεται εκ του γεγονότος ότι η από οπλισμένο σκυρόδεμα προσθήκη γίνεται στο ήμισυ του ύψους της υπάρχουσας οικοδομής και μάλιστα από τη μία μόνο πλευρά της (τη δυτική).

ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΑΡΜΟΔΙΟ ΦΟΡΕΑ

3) Η κατασκευή της πλάκας από οπλισμένο σκυρόδεμα του «περιστυλίου» στο μισό του ύψους του πεπαλαιωμένου λιθοκτιστού κτιρίου το οποίο σημειωτέον δεν έχει ούτε ανάλογη σύνδεση από οπλισμένο σκυρόδεμα (πάτωμα ξύλινο) ενεργεί σε σεισμική διέγερση ως κρύος με κίνδυνο αποσάθρωσης-κατάρρευσης της δυτικής πλευράς και κατ' επέκταση ολοκλήρου του κτιρίου.

4) Με την κατασκευή του «περιστυλίου» μόνο στη μία πλευρά του κτιρίου καθίσταται αυτή ασύμμετρη, στοιχείο αδυναμίας και πάλι έναντι του σεισμού και

5) Η υπάρχουσα διόρροφη οικοδομή εκ κατασκευής είναι ευπαθής έναντι του σεισμού

α) λόγω παλαιότητας
β) λόγω απουσίας διαζωμάτων (σενάξ)

γ) λόγω υψομετρικών διαφορών στη θεμελίωση των τεσσάρων πλευρών του και

δ) λόγω του μεγάλου βάρους της (τοίχοι από ευτελή λιθοδομή, επιστέγαση με βαρύτατες σχιστόπλακες).

Κατόπιν τούτων και μη αναφερόμενοι στο αντισεισμικό και συμβίβαστο με το παραδοσιακό αρχιτεκτονικό ύφος του οικισμού, του οποίου έχουμε ιδία αντίληψη, κρίνουμε ότι επιβάλλεται η ακύρωση της χορηγηθείσας οικοδομικής άδειας (727/93

κλπ.) από το αρμόδιο Πολεοδομικό Γραφείο Ιωαννίνων, επιβάλλεται η έκδοση πρωτοκόλλου κατεδαφίσεως του ασυμβίβαστου ημιτελούς αυτού «περιστυλίου» και η διατήρηση του διορόφου κτιρίου ως είχε πρότερον.

Προσθέτω ακόμη ότι και εάν παρά τις διαφορές ως άνω παρατυπίες και περιγραφές των νόμων ολοκληρώνετο το «περιστύλιο» τούτο, η αναγραφή

του ονόματος του δωρητού που όπως πληροφορήθηκα πιθανολογείται και δεν θα αποτελούσε τιμή για εκείνον.

Αθήνα, Αύγουστος 1996
Ο Πολιτικός Μηχανικός
Δημήτριος Πουλακάκης

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

- 1) Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδας
- 2) Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Τεχνικού
- 3) Δευτεροβάθμια Αρχιτεκτονική Επιτροπή Ηπείρου
- 4) Πολεοδομία Ιωαννίνων

Το καζάνι του Λάζαρου

Αγαπητή Δολιώτισσα!

Ήμουν μικρός τότε που ο Μπάριμπα-Λάζος ήταν ενεργός καλαντζής. Μα ο μικρός θυμάται καλά!

Ήρθε λοιπόν, ο Μπάριμπα

Λάζος με τα «αγγεία του» στο σπίτι του Κούλα που μέναμε. Κάθησε με τον πατέρα μου στην πλακόστρωτη αυλή και αρχίσανε οι ...«εμπορικές συναλλαγές».

Έβγαλε την πραγματεία του από το κανάβινο σακί, ο μπάριμπα Λάζος και ο πατέρας μου πήρε το σαγάνι στα χέρια και το κοίταζε απο δω, το κοίταζε από κει, απόφιο μπαζάκι το σαγάνι, ζει ακόμα σήμερα. Ξαφνικά του λείει ο μπάριμπα Λάζος:

«Μην το κοιτάς το σαγάνι Μήτσο. Το Λάζαρο να κοιτάς και χτύπησε με την παλάμη του το μέτωπό του.

Ο πατέρας μου κούνησε το κεφάλι και πήρε το σαγάνι που βλέπετε.

Σας χαιρετώ θερμά από «Δολιώτικα».

Γιάννης Δ. Καρβούνης

Αθήνα 26/9/96

Ιστορίες του χωριού

Η ΤΡΕΛΛΑ

του Α. Κουτσουμπίνα

Ο λαός λέει πως η τρέλλα δεν πάει στα βουνά, κι έχει δίκιο. Η τρέλλα ανακατεύετε με τον πολύ κόσμο. Έχει δε κι ένα άλλο χαρακτηριστικό, δεν είναι πάντα γνήσια. Γιατί θα μου πείτε; γιατί πολύ συχνά λέμε: Τον τρελλό μας κάνεις τώρα;

Έτσι όποια όψη του νομίσματος κι αν πάρουμε, η λέξη τρέλλα είναι συνώνυμη της εποχής μας: Τρελλές αγελάδες, τρελλά κοτόπουλα, τρελλός έρωτας, τρελλός εραστής, τρελλός παπάς, τρελόπαιδο, τρελοπανιέρα, τρελοκόριτσο, τρελόκαιρος, τρελοκομείο, νερό της τρέλλας (ούζο, τσίπουρο) και πολλά άλλα διακοσμητικά επίθετα της κάθε εποχής που στολίζουν πρόσωπα και πράγματα που προσπαθούν να ξεπεράσουν τα σύνορα της λογικής για να μπουν στο χώρο του παράλογου.

Μέσα σ' αυτόν το χώρο οι άνθρωποι της εποχής μας αγωνίζονται να διορθώσουν τη φύση, όπως για παράδειγμα τις αγελάδες που είναι φυτοφάγα ζώα να τις κάνουν σαρκοφάγα, τα κοτόπουλα να τρώνε αλεσμένα ψαροκόκαλα, τον τρελλό έρωτα αντί να τον στείλουμε πρώτα στην Εκκλησία και ύστερα στο κρεβάτι, τον στέλνουμε πρώτα στο κρεβάτι, τον τρελλό εραστή τον στείλουμε σ' αζήτητα μια και φτιάνουμε παιδιά στο σωλήνα, το τρελόπαιδο αντί να το βοηθήσουμε να γνωρίσει τον εαυτό του, το βοηθούμε να γνωρίσει την ηδονή των ναρκωτικών και πάει λέγοντας.

Άρα ο λαός έχει δίκιο όταν λέει η τρέλλα δεν πάει στα βουνά.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

— Στις 15 Αυγούστου στο Δολό έγινε η βάπτισμα του παιδιού του Φώτη Κούρου, με ανάδοχο τον Ιωάννη Γκόγκα, γέννησας τ' όνομα αυτού ΖΗΣΗ.

Μετά την βάπτισμα όλοι συγγενείς, φίλοι και χωριανοί πήγαν σε πλούσιο τραπέζι, στο σπίτι του Φώτη Κούρου όπου μετά το τραπέζι ακολούθησε τοιχοβέρτος χορός με τα όργανα. Το γλέντι κράτησε μέχρι το βράδυ.

Η εφημερίδα μας εύχεται ολόψυχα να τους ζήσει ΖΗΣΗΣ.

— Τον γιο του Φώτη Κούρου βάπτισαν στο Δολό και τού έδωσαν το όνομα Ζήσης.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Πέθανε και κηδεύτηκε στο Δολό ο Γεώργιος Ζέρβας.
Πέθανε και κηδεύτηκε στην Αθήνα ο Σταύρος Μίτσαρης.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

— Έγινε στο Δολό το ετήσιο μνημόσυνο του Χρυσόφορου Μπελόκα.